

न्यायालयीन प्रकरण नं. २००६/१०६/००३१८००।
काटेकोरपडे हाताळण्ड्यावाहत.

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास व जलसंवधारण विभाग

परिपत्रक क्रमांक-न्यायालयात्रा-४००३/प्रक्र. ३४८/आस्था-११

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांक :- २७ जून, २००३.

परिपत्रक

शासनाच्या असे निर्दर्शनास आले आहे की, राज्यातील क्यांचासा जिल्हा परिषदांकडून निवृत्तीवेतनविषयक प्रकरणे योग्यरित्या हाताळणी जात नाहीत. परिणामी संविधित निवृत्तीवेतनविषयक प्रकरणे योग्यरित्या हाताळणी जात नाहीत. त्या न्यायालयीन दाव्यासंबंधातील कामाकाज देखील हजारीपणे हाताळणे जाते. त्यामुळे जिल्हा परिषदांकडून उपरोक्त दाव्याबाबत शासनाची खाजू भांडप्यासाठी सरकारी वकीलांची नेमणीक घोळेवर न केली जाणे, सुनावणीच्यावेळी जिल्हा परिषदेच्या सक्षम प्राधिका-याने न्यायालयात अनुपस्थित असणे हत्यादी बाबी घडत झासतात. याचा परिणाम न्यायालयीन दाव्याबाबर होऊन अतिमत: अशी प्रकरणे व्यवस्थितरित्या न हाताळण्ड्यामुळे बहुतांशी प्रकरणी न्यायालयांमध्ये शासनाविरुद्ध निवाडा दिला जाईल.

२. थाबाबीची गंभीर दखल शासनाने घेतलेली असून सर्व मुळ्य कार्यकारी अधिका-याना निवृत्तीवेतनविषयक न्यायालयीन प्रकरण हाताळण्ड्यासाठी खालीलप्रमाणे सुचना देण्यात येत आहेत :-

(अ) प्रत्येक निवृत्तीवेतनविषयक प्रकरणी हासनातील निवृत्तीवेतनविषयक बाबी संदर्भात घेलोवेळी जे आदेश/निर्णय/परिपत्रक/अधिसूचना निर्गमित केल्या जातात त्यांचा योग्य तो अन्यथार्थ लावून काढजीपूर्वक तपासावे. जेणेकरून सदरहू निवृत्तीवेतनविषयक प्रकरणी शासनाच्या प्रबलित अदेशानुसार योग्य तो निर्णय घेताणा याईल व प्रकरण न्यायप्रविष्ट होण्याची शक्यता नाहीशी होईल.

(ब) प्रकरण काळजीपूर्वक तपासून देखील जर निवृत्तीवेतनविषयक न्यायालयात तावा गांडप्याच्या दृष्टीने दखल घेऊन न्यायालयात शासनाची खाजू व्यवस्थितस्थिती भांडप्याच्या दृष्टीने सरकारी वकीलांशी संपर्क समाप्ते, समर्पण दखल झाऱणे इत्यादी प्राथमिक बाबी तपासे पण कराव्यात.

(क) क्यांचाच न्यायालयीन प्रकरणी शासनाची खाजू व्यवस्थिती असून असेपाई आहे, प्रत्येक न्यायालयीन प्रकरणी प्रत्येक सुनावणीच्यावेळी संविधित क्यांचाच जावावाहार प्राधिका-याने न्यायालयात दूपस्थित रहाविले तर त्यांना नाही.

(इ) मा.न्यायालयाने अंतरिम/अतिम निर्णय दिल्यानंतर संदर्भात दग्धालय प्रमुखाने लहान न्यायालयीन निवाडयाची प्रमाणित प्रत हाताळणी संविधित सरकारी वकीलांशी प्रत्यक्ष संपर्क साधून प्राप्त करून घ्यावे.

(इ) जर न्यायालयीन निवाडयाची प्रमाणित प्रत त्वरेने उपलब्ध होऊ शकणार नसेल तर संबंधित कार्यालय प्रमुखाने सरकारी वकीलांकडून लिखित स्वरूपात न्यायालयीन निवडयाचा तपशील त्वरेने प्राप्त करून घ्यावा.

(इ) वरीलप्रभागे न्यायालयीन निवाडा किंवा सरकारी वकीलांकडून न्यायालयीन निवाडयाची माहिती देणारे पत्र प्राप्त होताच जर निवाडा शासनाच्या बाजूने देण्यात आलेला नसेल तर सदरहू न्यायालयीन निवडयाकिंवरूप अपील दाखल करणे योग्य ठरेल किंवा कसे याबाबत संबंधित सरकारी वकीलांचे अभिमत त्वरेने प्राप्त करून घ्यावे.

(उ) सरकारी वकीलांचे अभिमत प्राप्त झोलाव याबाबतच्या सर्व कागदपत्रांसह परिपूर्ण प्रस्ताव विभाग प्रमुखांमार्फत शासनाच्या (ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाच्या)मान्यतेसाठी विहित मुदतीत पाविष्यात यावा.

(ऊ) ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाकडे वरीलप्रभागे स्वयंस्पष्ट प्रस्ताव प्राप्त झाल्यावर जर न्यायालयीन निवाडयाचा निर्णय शासनाच्या विरुद्ध लागलेला असेल तर अशा प्रकरणी अपील दाखल करावे किंवा कसे याबाबत विधी व न्याय विभागाचे अभिमत त्वरेने प्राप्त करून उघीत कार्यवाही करता येणे शक्य होईल.

(ए) विधी व न्याय विभागाचे अभिमत प्राप्त होताच न्यायालयीन निवाडयाबाबतच्या पुढील कार्यवाहीसंबंधी सविस्तर प्रस्ताव या विभागाकडून वित्त विभागामार्फत शासनास सादर करून योग्य ती कार्यवाही करता येईल.

(ऐ) अपील दाखल करण्यास शासनाने मान्यता दर्शविल्यास त्याबाबतची पुढील कार्यवाही विनाविलंब करण्याबाबत आवश्यक निदेश देण्यात येतील.

३. प्रत्येक न्यायालयीन प्रकरणी वर विहित केलेल्या टप्प्यानुसार आवश्यक ती कार्यवाही काटेकोरपणे केली जाईल याची सर्व मुख्य कार्यकारी अधिका-यांनी व्यक्तीशः इक्षता घ्यावी. वरील सूचनांनुसार कार्यवाही केली न गेल्यास संबंधित मुख्य कार्यकारी अधिका-यांवर जबाबदारी निश्चित करण्यात येईल, याची स्थांनी नोंद घ्यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(एस. शहजाद हुसैन)
सचिव महाराष्ट्र शासन

प्रत :

१. सर्व विभागीय आयुक्त
२. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
३. सरकारी वकील, मा. उच्च न्यायालय, मुंबई/नागपूर/औरंगाबाद
४. सर्व कायोसने ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग
५. निवड नस्ती का.क्र.आस्था-११.